

Stručni članak

UDK: 791.43:371.3

791.43:811.163.42

Antonija Grozdanović,

magistra edukacije hrvatskog jezika i književnosti

Gimnazija Nova Gradiška

antonija.grozdanovic.2@gmail.com

Film kao motivacija za čitanje i kao sredstvo u nastavi filma

Sažetak

U radu se želi prikazati kako je film vrlo važno sredstvo u nastavi hrvatskog jezika, ali je, nažalost, slabo zastupljen kao nastavno sredstvo općenito, i u osnovnim i u srednjim školama, u svim razredima. Film je, kao prvo, oblik zabave, međutim, on je i umjetnost. Sličan je kazalištu, književnosti, plesu i slikarstvu. Nastava medijske kulture, a tu pripada film, još uvijek ima premalen broj sati naspram drugih nastavnih područja u hrvatskom jeziku i trebalo bi se poraditi na tome da se njezin broj poveća, budući da živimo u tehnološki razvijenom svijetu. U tom svijetu film svakodnevno supostoji i učenici bi trebali biti dobro upoznati s tim pojmom. Ne smije se izostaviti ni dokumentarni film, koji u svojoj osnovi sadrži samo istinu, ali ga se i kao takvog može kritički analizirati, primjerice uvidjeti odstup a li bar malo od objektivnosti te u kojim se to dijelovima filma najbolje može vidjeti.

Ključne riječi: film, nastava hrvatskog jezika, nastava filma, dokumentarni film.

Uvod

Rad se bavi filmom kao važnim motivacijskim sredstvom u nastavi hrvatskog jezika. Film je, osim zabave, i umjetnost. Po svojim elementima sličan je kazalištu i književnosti te plesu i slikarstvu. Točnije, film sadrži elemente svih ostalih umjetnosti. Kao umjetnost, ipak je najbliži književnosti. Ciljevi su nastave filma kritičko promišljanje, ali i uočavanje filmskih izražajnih sredstava u njemu. Mnoga su književna djela ekranizirana i tu se često pojavljuje problem odmaka filma od knjige, a najčešće se odmak vidi u sadržaju, primjerice u filmu se ponekad dodaje nešto što u knjizi ne postoji, kako bi se postigla filmska dinamika. Treba imati na umu kako su to dvije ipak različite umjetnosti, a zahvaljujući toj razlici, te se dvije umjetnosti dalje mogu

uspoređivati i analizirati. Osim igranih filmova, u nastavi se (prilikom obrade nekog gradiva) trebaju pokazivati i dokumentarni filmovi (od petog razreda osnovne škole pa sve do posljednjeg razreda srednje škole). Takvi se filmovi temelje na stvarnim, životnim činjenicama, ali je svaki dokumentarni film djelo jednog čovjeka i u njemu postoje subjektivna razmišljanja koja se mogu dovesti u svezu s vlastitima.

Film kao umjetnost

Kad se spomene riječ film, većina pomisli na zabavu, razbibrigu, trošenje slobodnog vremena. Kako navodi Težak, žudnja za razbibrigom, rasonodom, sredstvo kojim se barem nakratko može izbjeći monotonija i dosada, više je pomogla razvoju filma nego težnja za umjetničkim doživljajem (Težak 2012: 12). Iz toga proizlazi da je film u svojoj osnovi oblik zabave, no, isto je tako poznato da je film i umjetnost, osebujno nadahnuto filmsko djelo koje pruža jedinstven doživljaj svijeta oko sebe, a koji je teško nadmašiti djelom iz neke druge umjetnosti (Kovač 2015: 2). Svaku filmsku priču stvorio je redatelj, bilo da je ona proizišla iz njegove mašte ili životnog iskustva, i time stvorio prostor za osobnu interpretaciju, doživljava i dojmove. Neki se mogu poistovjetiti s likovima iz priča te će zbog toga film na njih zasigurno ostaviti snažniji dojam nego na ostale i tu je čar filma. S junakom filmske radnje mladi se gledatelji raduju, smiju, plaču, a simpatični junaci filma katkad postaju i uzori koji se oponašaju izvan kina. Međutim, može se dogoditi da filmski negativac postane uzor pa se tu ne primjećuje moralna niskost njegovih postupaka. Ne treba praviti paniku oko toga jer filmska kultura pridonosi osiguranju pozitivnog djelovanja i suzbijanju negativnih utjecaja (Težak 2002: 48).

Film je audiovizualan medij pa se kaže da je sličan kazalištu i književnosti te plesu i slikarstvu. Filmsko je djelo verbalan, auditivan i vizualan rad koji se predstavlja publici glumom jednako kao i kazališno djelo, a narativ gradi opisivanjem likova koji su u sukobu kao i književnost. Također, oslanja se na izražajnost glazbe i pokreta isto kao ples te se dvodimenzionalno izgrađuje na izmjenama sjene i svjetlosti poput slikarstva (Biškić 2015: 11). Iz toga proizlazi da je film mješavina svih umjetnosti, odnosno u sebi sadrži elemente svih ostalih umjetnosti.

Kao umjetnost, film je najbliži književnosti, likovnoj i glazbenoj umjetnosti, dok je najrodniji književnosti. Likovna umjetnost bavi se statičnom slikom, a ne slikom u pokretu i ne pokriva pitanje filmske priče, dok je glazbena umjetnost samo jedno od filmskih izražajnih sredstava koje u filmu ne mora ni postojati (Đordić 2016: 13). Književno djelo možemo slušati ili čitati, a film uvijek gledamo. Međutim, dok čitamo ili slušamo neko književno djelo, u glavi si možemo stvarati slike događaja i likova iz

djela pa tako i književnost poput filma postaje umjetnost koja se gleda. Našu maštu želimo pretočiti u vidljivi objekt. Na taj način i nastaju ekranizacije književnih djelatice je to najbolji primjer dodirne točke između filma i književnosti.

Film u nastavi medijske kulture

Danas, u doba kad su mediji ušli u sve sfere i javnog i privatnog života, sve se više zagovara važnost nastave medijske kulture, pri čemu se naglasak stavlja na film. Uvođenjem nove kurikularne reforme, hrvatski je jezik dobio tri područja: hrvatski jezik i komunikacija, književnost i stvaralaštvo te kultura i mediji. Predmetno područje kultura i mediji odnosi se na istraživanje veza između tekstova i njihovih odlika, kultura življenja i društvenih odnosa te međuodnosa visoke umjetnosti i popularne kulture. Komunikacijska priroda kulture istovremeno je posrednici posredovano, dok su mediji primarni prijenosnici kulture (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_215.html, 2. studenoga 2019.)

Nažalost, ni tim se novinama nije ništa promijenilo što se tiče nastave medijske kulture. Medijska je kultura ostala slabo zastupljena naspram drugih područja jer joj se i dalje ne pridaje više prostora i ne priznaje važnost koju ona ima kada je riječ o cjelokupnoj nastavi hrvatskog jezika. Film, kao dio medijske kulture, trebao bi obuhvaćati sva područja hrvatskog jezika. Glavni je razlog uvođenja filma u nastavu filmsko djelo, a to je neizostavna sastavnica filmsko-nastavnih programa. Film mora biti izvor te uvir filmske nastave, a na konkretnim filmovima stječu se spoznaje o filmu kao fenomenu i te bi spoznaje trebale omogućavati uspješne susrete s novim konkretnim filmskim ostvarenjima (Težak 2002: 53).

Kako navodi Đorđić, evidentna je činjenica da se film kao nastavno sredstvo minimalno koristi, a tek iznimno kao nastavni sadržaj. U srednjoj bi se školi medijsko obrazovanje trebalo nastaviti svrhovito i strukturirano dopunjavajući spoznaje o medijskoj kulturi koje su stečene u osnovnoj školi (Đorđić 2016: 12). Medijsko bi obrazovanje trebalo prijeći na jednu višu razinu poučavanja.

Svakodnevno slušamo da se mnogo nastavnika žali na to kako učenici sve manje čitaju, što i jest činjenica. Živimo u svijetu velikih tehnoloških napredaka i dostignuća koji su nam omogućili brz način života. Pritom se misli na to kako sve pokušavamo učiniti i percipirati u što kraćem mogućem roku. Upravo je film jedno od sredstava koje nam to omogućuje. Zato i čudi činjenica zašto je još uvijek zanemaren u nastavi. Jedan je od razloga sigurno taj što ga neki nastavnici nisu prepoznali kao važnog posrednika u nastavi hrvatskog jezika, a nedostaje i filmska pismenost nastavnika. Budući da je

filmska umjetnost prisutnija u životu običnog čovjeka nego sve druge umjetnosti, očito je školovanje za film potrebno kao i školovanje za književnu, likovnu, glazbenu i drugu umjetnost (Težak 2002: 14). Prije nego se počne govoriti o filmu, mora se o tom pojmu nešto i znati, što znači kako je potrebna dodatna edukacija te vrijeme uloženo u nju. Nastavnik medijske kulture mora biti prijatelj učeniku i filmu, ličnost i stvaratelj, a za uspješnu nastavu mora imati natprosječnu filmsku kulturu, odnosno filmsku naobrazbu koja prelazi okvire općeg obrazovanja (Težak 2002: 54, 55).

Drugi je razlog taj što se na film gleda kao na zabavu, a nijednoj zabavi dosad nije uspjelo postati školskim predmetom ili dijelom školskog predmeta. Smatran zabavom, sredstvom za ubijanje dokolice širokih slojeva, film je preziran i nije mu davana potrebna važnost (Težak 2002: 13). Iz toga proizlazi da, iako se danas film sigurno smatra umjetnošću, izgleda da se u segmentima zadržala misao o filmu samo kao zabavi.

Kad se govori o filmskom znanju, to uključuje i znanje o tome kako odabrati dobar film. Odabrano filmsko djelo mora biti umjetnički relevantno te prikladno dobi učenika. Film mora biti i privlačan, jer kad se tek počne učiti o filmu, treba projicirati one filmove koji su sadržajno bliski. Ako se pak odabere film koji učenicima nije razumljiv na intelektualnoj i emocionalnoj razini, time se ništa neće postići (Đorđić 2016: 15). Treba dakle gledati na to da se učenicima prvo prikaže sadržaj koji je njima zanimljiv jer je to jedini način kako ih se može pridobiti. Jednom kad se to uspije, oni su sposobni prihvatiti i percipirati sadržaje koji su im intelektualno dalji i manje zanimljivi.

Film promatramo kao cjelinu, ali ga u nastavi raščlanjujemo kako bismo shvatili njegovu složenost, da pritom ne narušavamo cjelovitost i ne ugrožavamo razumijevanje njegove priče (Bjedov 2006: 125). Tu se može povući paralela s književnim djelom koje je moguće raščlanjivati na dijelove. Film bi kao cjelinu u nastavi trebalo raščlaniti na dijelove kako bi se moglo razumjeti cijelo djelo.

Činjenica jest kako je film svakodnevno prisutan kod običnih ljudi, a treba imati na umu i kako film ima odgojnu vrijednost te kako razvija funkcionalne sposobnosti učenika (Đorđić 2016: 14). Film nije samo puko gledanje slika u pokretu, već omogućava i razvoj kognitivnih sposobnosti, pomaže u razvijanju mašte i kreativnosti.

Iako danas filmska projekcija ne zahtijeva puno toga što se tiče tehnologije, nažalost, mnoge škole i dalje nisu dovoljno tehnološki opremljene pa je i to jedan od razloga zašto film nije dovoljno zastupljen u nastavi. Nedovoljna materijalno-tehnička opremljenost škola i neopremljenost školskih knjižnica filmskim djelima, dio su većeg problema, a to su nedovoljna ulaganja financijskih sredstava u školstvo (Đorđić 2016: 13).

Svrha nastave filma

Film pruža mogućnost kritičkog promišljanja i uočavanja filmskih izražajnih sredstava, a njegov je krajnji cilj stjecanje kulture gledanja filmskih ostvarenja koja obuhvaća učenikovo promišljanje o filmu i to na kritičkoj, imaginacijskoj, estetskoj i odgojno-obrazovnoj razini (Kovač 2015: 9).

Svakoj se filmskoj priči mora pristupiti kritički jer ona zahtijeva daljnje raščlanjivanje. Stjepko Težak, zbog složenosti, svrhu nastave filma raščlanjuje na četiri cilja: osposobiti učenike za sigurno i kritičko primanje poruka s ekrana, razviti estetsku osjetljivost i sposobnost učenika za otkrivanje umjetničkih vrijednosti filma, razviti umne i imaginacijske sposobnosti učenika, pomoći mladom čovjeku razviti na humanizmu zasnovani svjetonazor po kojem će postati kritička, stvaralačka, s povijesnim napretkom usklađena ličnost (Težak 2002: 39). Dok kritički promišljamo, stvaramo si slike u glavi pa je na taj način ostvarena imaginacijska razina. Učenikovi doživljaji o samom filmu estetska su razina te sve te razine dovode do posljednje, odgojno-obrazovne. Za vrijeme gledanja filma, kod učenika se razvija suosjećajnost prema likovima, mogućnost razumijevanja pojedinih postupaka u situacijama u kojima su se našli likovi te mogućnost pronalaska rješenja problema. Film ih, dakle, cijelo vrijeme usput odgaja i uči životnim lekcijama.

Ekranizacija književnih djela

Danas se jako slabo čita, a to nam dokazuje i *Istraživanje informacijskih potreba i čitateljskih interesa građana Hrvatske*, koje je provedeno od 2009. do 2011. u okviru istoimenog znanstvenog projekta na Sveučilištu u Zadru. Cilj je toga istraživanja bio prikupiti te analizirati pokazatelje o razvoju čitatelja - djece, mladih i odraslih. Rezultati su, između ostaloga, pokazali da 38 % učenika sedmih i osmih razreda čita samo ono što mora, a 53 % hrvatskih građana starijih od petnaest godina u posljednjih godinu dana nije pročitao ni jednu knjigu (<https://www.min-kulture.hr/userdocsimages/NAJNOVIJE%20NOVOSTI/a/NSPC%CC%8C.pdf>, pristupljeno 18. rujna 2019.).

Kad biste pitali učenike, i u osnovnoj i u srednjoj školi, zašto više ne žele čitati lektire, većina bi učenika vjerojatno odgovorila kako su lektire duge i dosadne te da ne žele gubiti svoje dragocjeno vrijeme na čitanje nečega što ionako ne razumiju. Zašto je tomu tako i tko je kriv? Ponajprije školski plan i program kojega se svi moraju pridržavati i koji ne daje puno prostora za izlazak iz okvira. A kada je riječ o čitanju, itekako se mora izaći izvan granica. Učenike prije samog čitanja lektire treba pripremiti,

u smislu da im se unaprijed zadaju smjernice kojih se trebaju pridržavati tijekom čitanja. Osim toga, u prilog ide i to da je prema književnom predlošku snimljen i film. Ta riječ odmah privlači učenikovu pozornost i u njemu se budi zanimanje za djelo. Nastavnici se protive takvim nadomjescima jer se putem filma ne može ponirati u bit umjetnosti riječi. Iako je to istina, ipak usporedba drugih umjetnosti sa zajedničkom sadržajnom podlogom može biti korisna. Film može biti snažan poticaj za čitanje knjige koja je bila predloškom (Težak 2002: 402). Kod učenika se može probuditi zanimanje za književno djelo, primjerice, da nakon što odgledaju film, žele vidjeti svoje junake iz filma i u kontekstu druge umjetnosti, točnije književnosti. Zanima ih kako se ti junaci ponašaju u knjigama, jesu li istaknute sve njihove osobine i odnosi s drugim likovima kao u filmu i slično. Putem filma upijaju informacije i preko vidnog i preko slušnog organa, a što zasigurno olakšava pamćenje činjenica koje moraju znati. Filmom se razbija i monotonija nastave jer je to jedan drukčiji oblik upijanja znanja, a koji je, kako je već navedeno, jako dobro prihvaćen kod učenika. Vjerojatno će nakon projekcije filma dolaziti na nastavu s većim poticajem jer su uvidjeli kako nastava ne mora uvijek biti jednolična, već da im može pružiti ono što oni vole i lako usvajaju.

Mnoga djela književne umjetnosti danas su preoblikovana u filmska djela pa ne čudi njihovo povezivanje u nastavi filma (Kovač 2015: 29). Pogrešno je govoriti kako film i knjiga nisu isto, da je film napravljen samo kako bi netko zaradio i da ne može imati umjetničku vrijednost. To se ne slaže s činjenicom da je film umjetnost, što je i dokazano. Knjiga i film ne moraju niti mogu biti identični jer su dvije različite umjetnosti. Time se može otkloniti i uvjerenje kako je dovoljno samo pogledati film, a ne pročitati knjigu. Neke scene iz knjige izbačene su u filmu ili su neke dodane kako bi film dobio na svojoj dinamičnosti, to je ono što većina govori kad želi reći kako je knjiga uvijek bolja. Upravo ta njihova različitost daje povoda za dubljom analizom djela i mogućnost usporedbe dviju umjetnosti. Učenik tako dobiva mogućnost prosudbe različitosti između književnih i filmskih likova. Jedino ostaje problem prvenstva, dakle, treba li se prije pogledati film ili pročitati knjiga? To pitanje nije razjašnjeno do kraja, jer tu postoje dvostrukosti. Film je s jedne strane poticaj za čitanje knjiga, a s druge pak strane, lakši način da se usvoje potrebna znanja pa za onim težim načinom, čitanjem, učenici ne žele ni posezati.

Knjiga i film svakako su slični, a osnovna je poveznica između tih dviju umjetnosti narativnost, neovisno o drugim različitostima. Pisac stvara svoje svjetove koji najčešće proizlaze iz njegove mašte, a filmski stvaratelj uvijek polazi od zbilje pred objektivom kamere te je tako ograničen u usporedbi s književnikom (Mikić 2001: 21).

Nije najvažnije da ekranizacija bude vjerna, već da novonastalo djelo bude umjetnički kvalitetno. Film novonastaloj priči mora dati novu dimenziju (Biškić 2015:

13). Umjetnička vrijednost filma mjeri se prema kriterijima po kojima se određuje zašto je nešto umjetnost, a ne koliko je slično knjizi. Većina filmskih autora prema književnom djelu odnosi se kao prema predlošku koji treba preoblikovati, a film zapravo ne zahtijeva da se književnik pogađa sa svojom umjetničkom savješću. Želi ga baš takvog kakav on jest, sa svim njegovim individualnim osobnostima u formi i stilu (Težak 2002: 293).

Istupi protiv ekranizacije bili su motivirani strahom od gubitka plemenitosti knjige i potrebom čuvanja literarne baštine. Jednako tomu, filmski su se umjetnici bojali podređenosti jer su filmske ekranizacije prozних djela bile most s književnošću (Biškić 2015: 12).

Kad se govori o filmskom predlošku, ne misli se samo na dugometražne filmove. Treba uzeti u obzir i kratkometražne koji mogu poboljšati razumijevanje određene teme ili poslužiti kao uvod u raspravu. Kratkometražni filmovi sadržajno su zaokruženi i dovoljno kratki da se mogu iskoristiti u 45 minuta, jer često, zbog nedostatka vremena i opširnosti gradiva, ne mogu se gledati dugometražni filmovi (Biškić 2015: 29). Kratkometražni filmovi, primjerice, mogu poslužiti kao uvod u veliku književnu cjelinu budući da ima puno takvih filmova u kojima su jako dobro vidljivi elementi razdoblja koje će se na sljedećim satima obrađivati. Jedan je od takvih filmova francuski nijemi nadrealistički film pod nazivom *Andaluzijski pas*, autora Luisa Buñuela i Salvadora Dalíja. Zbivanja su u svakom fragmentu realistički predočena, ali su veze među prikazanim predmetima neobične i fantastične. U filmu je manifestno ostvaren nadrealizam i cjelokupna francuska avangarda (<https://www.youtube.com/watch?v=054OIVlmjUM&t=797s>, 2. studenoga 2019.) i zbog toga je film izvrstan uvod u nadrealizam, koji se obrađuje u četvrtom razredu srednje škole. Filmske su scene jako eksplicitne i sasvim će sigurno učenici, koji gledaju spomenuti film, lakše upamtiti obilježja nadrealizma kao jednog od pravaca u avangardi. Film je pružio mogućnost da se ta obilježja i predoče, a ne samo da se nabrajaju i uče napamet.

Dokumentarni filmovi

Kad govorimo o filmu u nastavi, ne mislimo samo na igrane filmove, već i na dokumentarne koje nikako ne treba zanemariti. Dokumentarni je film filmski uradak koji se sadržajno i tematski oslanja na događaje u zbilji (Mikić 2001: 107). Dokumentarnim filmom prikazuju se stvarne činjenice, bez uljepšavanja. Istinitost je glavno obilježje dokumentarnih filmova. Ipak, postavlja se pitanje jesu li baš sve scene u dokumentarnim filmovima vjerno i potpuno istinito prikazane?

Kao i igrani, i dokumentarni film ima svog redatelja koji odlučuje što će biti njegova tema te se tako opredjeljuje za jedan dio stvarnosti koji želi prikazati (Šarić 2015: 6). Tu opet imamo slučaj kako je jedan čovjek, autor neke priče, prenosi na svoj način. Ne može sve u filmu biti potpuno objektivno i stvarno. Film nas uvijek može zavarati, jer, koliko se oslanja na zbilju, toliko je on i svijet iluzija, priviđenja (Mikić 2001: 108). U pojedinim scenama, ako pomno pratimo film, moraju isplivati autorova stajališta i razmišljanja. Nikako to nije loše jer nam opet otvara mogućnost za interpretaciju i daljnje analize. Učenici se mogu poistovjetiti i s takvom filmskom pričom te joj dati svoju inačicu.

Također, u dokumentarnom filmu autor može nadići snimljeni prizor, interpretirati ga i komentirati na svoj način i tada govorimo o dokumentarnom filmu eseju. Primjerice, u filmu *Druge*, redatelja Zorana Tadića, gdje se prikazuje jedan dan u životu starice i njezine prijateljice koje u pustoši Dalmatinske zagore, to više nije samo dokumentaristička zabilježba te činjenice, već i filmski esej o ljudskoj usamljenosti (Mikić 2001: 108).

Zaključak

Film je svakodnevno prisutan u našim životima. Budući da je tehnologija jako napredovala, više nije tako teško snimiti film kao nekada. Upravo ih zbog toga ima sve više, no ne ispunjavaju svi uvjete prema kojima bi bili okarakterizirani kao umjetnost. Stoga je još više važno putem nastave pružiti mogućnost razlučivanja između umjetnički vrijednih i nevrijednih filmova. Osim toga, film u nastavi treba poticati baš zato što je dio naše svakodnevice i što je od svih umjetnosti najbolje prihvaćen. Neće svaki učenik htjeti pogledati umjetnički ples ili izložbu nekog slikara, ali će gotovo svaki učenik htjeti pogledati film i vjerojatno se usput zainteresirati za knjigu prema kojoj je film snimljen. Film tada postaje posrednik između učenika i učenja. Zašto im se onda tim laganim putem ne bi usađivala ljubav prema čitanju i učenju hrvatskoga jezika?

Bibliografija

1. Biškić, Ines. 2015. *Filmske ekranizacije Lovrakovih i Kušanovih dječjih romana*. Hrvatski 13/1. 9 - 43.
2. Bjedov, Vesna. 2006. *Metodički pristupi filmu u nastavi hrvatskoga jezika nižih razreda osnovne škole*. Život i škola 15 – 16/1 – 2. 123 – 131.
3. Đorđić, Ana. 2016. *Nastava filmske umjetnosti u srednjoj školi*. Hrvatski 14/1. 9 – 19.
4. Kovač, Monika. 2015. *Film u nastavi medijske kulture*. Diplomski rad. Filozofski fakultet Osijek. Osijek. 2, 9, 29. str.
5. Mikić, Krešimir. 2001. *Film u nastavi medijske kulture*. Zagreb: Educa.
6. Šarić, Mateja. 2015. *Dokumentarni film u nastavi medijske kulture*. Diplomski rad. Filozofski fakultet Osijek. Osijek. 6. str.
7. Težak, Stjepko. 2002. *Metodika nastave filma na općeobrazovnoj razini*. Školska knjiga – Zagreb.
8. Nacionalna strategija poticanja čitanja za razdoblje od 2017. do 2022. godine. 2017. <https://www.min-kulture.hr/userdocsimages/NAJNOVIJE%20NOVOSTI/a/NSPC%CC%8C.pdf> (pristupljeno 18. rujna 2019.)
9. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_215.html (pristupljeno 2. studenoga 2019.)
10. <https://www.youtube.com/watch?v=054OIVlmjUM&t=797s> (pristupljeno 2. studenoga 2019.)

Film as a Motivation for Reading and as a Tool in Teaching Film

Abstract

This paper shows how film can be a very important instrument in Croatian language classes, but unfortunately, its presence is not sufficient in primary nor in secondary school. Primarily, the film is a form of entertainment, and at the same time it is a form of art. It shares some similarities with theatre, literature, dancing and painting. Films are a part of media culture which, when compared to other domains of Croatian language, is not equally present. Since we are living in a world occupied with technology, the number of media culture classes should be increased. In this world, the film is omni present and pupils should be acquainted with it and its terminology. Documentary films should not be left out since they represent truthful events which can be critically analysed. In that way it can be seen if they deviate from objectivity and in which parts of the film can that be visible.

Key words: film, entertainment, art, media culture, critical thinking.